

Joke van der Aar uit Beverwijk

Kunsthistorica, oud conservator/directeur van Museum Beekestijn, tegenwoordig adjunct-directeur bij De Bie Wegenbouw c.s. .

Joke van der Aar: In Beverwijk staan nog 18e eeuwse theekoepeltjes langs de weg

Wat heeft zij met het Oer-IJ ?

, Als directeur van de buitenplaats Beekestijn ben ik me pas goed bewust geworden welke invloed dat Oer-IJ heeft gehad op de omgeving hier. Alleen aan de kant van Velsen lagen er in de 18e eeuw zeker zestig buitenplaatsen rond het Wijkermeer. Die plas maakte deel uit van een groot stelsel met krekens en waterlopen. Het lag in het verlengde van het huidige IJ en zorgde daardoor voor een rechtstreekse verbinding met Amsterdam.'

, Dit gebied was dus goed per boot bereikbaar. De rijke kooplieden bouwden hier graag hun zomerverblijven. Eerst vooral Haarlemmers, later ook de Amsterdammers die er prachtige tuinen en bossen aanlegden en er zich vermaakten met de jacht in de duinen en bossen aan de kust. Wat weinig mensen zich beseffen, is dat het hier aanvankelijk een kale bedoening was. Er groeide niet veel op die strandwallen. Met helm en beplanting is het zand vastgelegd. Dat we nu in zo'n lommerrijke omgeving wonen is te danken aan de bewoners van toen. Hout was interessant voor gebruik en de handel en je kon met die aanplant iets

tegen het verstuiven doen. Dit is dus cultuurlandschap; geen natuur, maar door mensenhanden gecreëerd.'

Wat is er nog te zien van de buitenplaatsen uit de Gouden Eeuw ?

,Er is een aantal mooie buitenplaatsen overgebleven. Van sommigen liggen er alleen nog de tuinen. Op Beekestijn wordt een filmpje vertoond over de bewoners uit die tijd. Aan deze kant van het kanaal hebben de buitenplaatsen andere bestemmingen gekregen en zijn ze soms helemaal opgenomen in de bebouwing. Langs de doorgaande Velsersweg in het drukke centrum van Beverwijk staan nog twee originele theekoepeltjes. Rond de buitenplaats Akerendam tegenover het NS station bevinden zich nog de muren die vroeger als het stormde vanuit het oosten het wassende water moesten keren. Wanneer je vanuit de Breestraat in het centrum richting parkeerterrein aan het Meerplein kijkt zie je dat de straat naar afloopt. Het zijn de oeverwaluds van het Wijkermeer. Leuk als je dat weet.'

Hoe moeten we hier mee omgaan?

, Alles begint bij kennis. Wanneer je mensen bewust maakt van hun geschiedenis worden ze vanzelf enthousiast, zien ze de waarde daar van in. Over het Oer-IJ zijn veel verhalen te vertellen. De gemeente en de politiek kunnen daar een rol in spelen, maar ook een initiatief als van de Stichting Oer-IJ zal belangrijk bijdragen aan dat bewustzijn. Dan pleit ik voor een praktische realistische aanpak. Met eenvoudige middelen kun je veel bereiken. Voor wie dat weet, is nog veel te zien uit de periode die dit specifieke strandgebied zijn uiteindelijke vorm heeft gegeven. Daar moeten we vooral zorgvuldig mee omgaan.'